

EBA/GL/2014/10

16 декември 2014 г.

Насоки

относно критериите за определяне на условията за прилагане на член 131, параграф 3 от Директива 2013/36/ЕС (Директива за капиталовите изисквания) във връзка с оценяването на други системно значими институции (Д-СЗИ)

Съдържание

Насоки на ЕБО относно оценката на Д-СЗИ	3
Дял I - Предмет, обхват и дефиниции	4
Дял II - Рейтингова методология за оценка на Д-СЗИ	4
Дял III - Надзорна оценка на Д-СЗИ	6
Дял IV - Оповестяване и уведомление	7
Дял V - Заключителни разпоредби и прилагане	8
Приложение 1 - Задължителни показатели за определяне на рейтинга	9
Приложение 2 – Незадължителни показатели	11
5. Потвърждение на съответствие с насоките и препоръките	40

Насоки на ЕБО относно оценката на Д-СЗИ

Статут на настоящите насоки

Настоящият документ съдържа насоки, изготвени съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията („Регламент за ЕБО“). Съгласно член 16, параграф 3 от Регламента за ЕБО компетентните органи и финансовите институции полагат всички усилия за изпълнение на насоките.

В насоките е представено становището на ЕБО за подходящите надзорни практики в Европейската система за финансов надзор или за това, как правото на Съюза следва да се прилага в дадена област. Поради това ЕБО очаква всички компетентни органи и финансови институции, за които са предназначени насоките, да ги спазват. Компетентните органи, за които се прилагат насоките, следва да ги спазват, чрез включването им в надзорните си практики както е уместно (напр. чрез изменение на тяхната правна рамка или надзорни процеси), включително в случаите, когато насоките са насочени основно към институциите.

Изисквания за уведомяване

Съгласно член 16, параграф 3 от Регламента за ЕБО компетентните органи трябва да уведомят ЕБО дали спазват или възнамеряват да спазват тези насоки, а в противен случай да изложат причините за неспазването им, в срок до 17.02.2015 г. При липса на уведомление до този срок, ЕБО ще счита компетентните органи за неспазващи указанията. Уведомленията следва да се изпращат чрез подаване на формуляра, предоставен в раздел 5, на адрес: compliance@eba.europa.eu при посочване на „EBA/GL/2014/10“. Уведомленията се подават от лица, оправомощени да докладват за наличието на съответствие от името на техните компетентни органи.

Уведомленията ще бъдат публикувани на уебсайта на ЕБО съгласно член 16, параграф 3.

Дял I - Предмет, обхват и дефиниции

1. На ЕБО е възложено да публикува насоки относно критериите за определяне на условията за прилагане на член 131, параграф 3 от Директива 2013/36/ЕС във връзка с оценяването на други системно значими институции (Д-СЗИ). В допълнение, настоящите насоки съдържат правила за определени оповестявания в хода на оценка.
2. „Общи активи“ има значението, посочено в Приложение 1, Таблица 2.
3. Настоящите насоки са приложими за органите, определени от държавите членки съгласно член 131, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС („съответния орган“).

Дял II - Рейтингова методология за оценка на Д-СЗИ

4. Съответният орган следва всяка година да оценява институциите майки от ЕС, финансовите холдинги майки от ЕС, финансовите холдинги майки със смесена дейност от ЕС или институциите, които са получили лиценз в рамките на своята юрисдикция (всяка наричана „съответен субект“).
5. Оценката следва да се извършва на годишна база и обхваща два етапа. На първия етап, съответните органи трябва да изчислят рейтинг за всеки съответен субект поне на най-високото равнище на консолидация на онази част от групата, която попада под тяхната юрисдикция (т.е. на равнището, което не е дъщерното дружество на друг субект, лицензиран или установен в същата държава членка), включително дъщерни дружества в други държави членки и в трети страни, и при възможно изключение съгласно точка 10, ако е приложимо. Без с това да се ограничава предходното изречение, съответните органи могат да прилагат методологията, описана в тези насоки, и на други подходящи равнища с оглед обосноваване на решението им как трябва да се калибрира буферът за Д-СЗИ и на кое равнище на консолидация следва да се прилага. Рейтингите следва да отразяват системната значимост на съответния субект и да се изчисляват, както е посочено по-долу. Втората стъпка следва да бъде надзорната оценка, описана в Дял III.
6. Основният набор от критерии за оценяване на системната значимост следва да се състои от:
 - а) размер,
 - б) значимост за икономиката на съответната държава членка или на Европейския съюз, което обхваща заменяемостта/инфраструктурата на финансовата институция,

- в) сложност — включително допълнителни усложнения, произтичащи от трансгранична дейност,
 - г) взаимосвързаност на институцията или (под)групата с финансовата система.
7. Всеки от четирите критерия се състои от един или повече задължителни показатели, както е посочено в Таблица 1 от Приложение 1. Всички критерии следва да получат еднаква тежест от по 25%. Показателите в рамките на всеки критерий следва да получат еднаква тежест спрямо другите показатели в рамките на същия критерий. Съответните органи в различните държави членки следва да се стремят да използват хармонизирани определения на задължителните показатели чрез прилагане на техническите стандарти на общоевропейска надзорна отчетна рамка в съответствие със спецификациите, посочени в Таблица 2 от Приложение 1. Ако за даден показател съгласно Таблица 2 от Приложение 1 не са налични стойности поради факта, че съответните субекти, които попадат в обхвата на член 131, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС, но не се отчитат по МСФО и за които не са приложими изискванията на ОРФО, притежават дял от общите активи, равен на или по-висок от 20.0%, съответните органи следва да използват подходящи заместители. В този случай съответните органи следва да гарантират, че заместителите са правилно обяснени и отговарят във възможно най-голяма степен на определенията в Таблица 2 от Приложение 1.
8. Съответните органи следва да изчислят рейтинга, като:
- а) разделят стойността на показателя за всеки отделен съответен субект на общата сума на стойностите за съответния показател, сумирани за всички институции в държавата членка („знаменатели“);
 - б) умножат получените проценти по 10 000, за да изразят рейтингите на показателя по отношение на базисни пунктове;
 - в) изчислят рейтинга на категорията за всеки съответен субект, като вземат средната аритметична стойност на рейтингите на показателите в тази категория;
 - г) изчислят общия рейтинг за всеки съответен субект, като вземат средната аритметична стойност на четирите рейтинга за категорията;
9. Съответните органи следва да определят като Д-СЗИ съответни субекти с общ рейтинг, равен на или по-висок от 350 базисни пункта. Съответните органи могат да вдигнат този праг до максимум 425 базисни пункта или да го намалят до минимум 275 базисни пункта, за да вземат под внимание особеностите на банковия сектор в държавата членка и статистическото разпределение на рейтингите, получено в резултат от това, като по този начин се осигурява хомогенност на групата на Д-СЗИ, определени по този начин въз основа на системната значимост на Д-СЗИ.

10. В случаите, когато банковата система на държавата членка съдържа голям брой малки институции, съответните органи могат да изберат да изключат съответен субект от идентификационния процес, ако относителният размер на този съответен субект, измерен чрез общите му активи, не надвишава 0.02%. При вземането на такова решение, органите следва да вземат под внимание тежестта на отчетните задължения, свързани с тези съответни субекти, ако преценят, че няма вероятност субектите да представляват системна заплаха за националната икономика. Ако тези субекти са изключени от идентификационния процес, съответните органи следва да избягват изкривявания при определянето на рейтинга, като изчисляват стойностите на показателите за тези съответни субекти и включват в извадката виртуален субект със сумата на стойностите на показателите за тези съответни субекти при изчисляване на рейтингите на останалите съответни субекти. Списъкът на съответните субекти подлежи на преразглеждане всеки път, когато се провежда идентификационен процес.
11. Съответните органи следва да включат в знаменателите стойностите на показателите за клонове на институции, които са получили лиценз в държави членки или в трети страни, за целите на определяне на рейтинга, като същевременно гарантират, че рейтингите отразяват адекватно банковия сектор на държавата членка. Като алтернатива, съответните органи имат възможност за включване на виртуален субект в извадката с изчислената сума на стойностите на показателите за тези чуждестранни клонове при изчисляване на рейтингите. Освен това съответните органи имат възможност за определяне на рейтинги на клонове от трети страни съгласно методологията, изложена в настоящите насоки, като вземат под внимание:
 - (i) общата значимост на тези клонове от трети страни в местната банкова система и
 - (ii) наличието на данни, съпоставимостта и уместността по отношение на дейността на клонове от трети страни; и като ги определят като Д-СЗИ, ако е целесъобразно за прилагането на пруденциалните изисквания.
12. Съответните органи могат да освободят инвестиционните посредници от прилагането на посочената по-горе методология или да използват различна извадка от институции или изменен набор от показатели в степента, до която смятат, че показателите в Приложение 1 или изчисляването на знаменателите въз основа на всички институции са неподходящи за инвестиционните посредници. Ако съответните органи включат инвестиционни посредници в оценката, те могат да ги идентифицират като Д-СЗИ, ако техният рейтинг, описан в предходните точки, надвишава 4.5 базисни пункта.

Дял III - Надзорна оценка на Д-СЗИ

13. Съответните органи следва да оценят дали други съответни субекти следва да бъдат определени като Д-СЗИ въз основа на рейтингите на показателите във всяка от категориите и/или допълнителните качествени и/или количествени показатели за системна значимост. Съответните органи следва да изберат показателите, за които

считат, че адекватно обхващат системния риск в местния сектор или в икономиката на Европейския съюз. Съответните органи не следва да определят съответен субект като Д-СЗИ, ако неговият рейтинг не надвишава 4.5 базисни пункта. Съответните органи могат да оценяват съответните субекти или подгрупи на консолидирана, субконсолидирана или индивидуална основа, както е приложимо.

14. При оценяването съответните органи следва да прилагат само показателите, изброени в Приложение 1 или Приложение 2 (незадължителни показатели), като избират подходящ обхват за показателя, ако е целесъобразно.

Дял IV - Оповестяване и уведомление

15. Съответните органи следва да публикуват описание на методологията за надзорна оценка, приложена в идентификационния процес, включително незадължителните показатели, ако има такива, и за установяване на изискването за буфера. Ако се възползват от възможността за повишаване или понижаване на прага, посочен в точка 9, съответните органи следва да уточнят причините за това изменение и да определят особеностите на банковия сектор в държавата членка и статистическото разпределение на рейтингите, получено в резултат от това, на които основават решението си.
16. Съответните органи следва да публикуват рейтингите на съответните субекти, определени като Д-СЗИ, до 1 декември всяка година. Това показва кои банки са с рейтинг над прага и следователно автоматично се определят като Д-СЗИ. Ако е приложимо, съответните органи следва също да публикуват изискванията за буфер, приложими за различните Д-СЗИ.
17. Когато съответен субект с рейтинг, по-нисък от прага, избран съгласно точка 9, е определен като Д-СЗИ, съответните органи следва да публикуват за всяка отделна банка кратко изявление със следната мотивация:
 - а) кой незадължителен показател/(и) се използва за обосноваване на определянето й като Д-СЗИ;
 - б) защо този показател е целесъобразен за държавата членка;
 - в) защо банката е системно значима по отношение на конкретния показател(и).
18. Съответните органи следва да уведомяват ЕБО за наименованията и рейтингите на всички съответни субекти, които не са изключени съгласно точка 10, и за стойностите на показателите за институциите, които са обект на надзорна оценка.

Дял V - Заключителни разпоредби и прилагане

19. Настоящите насоки се прилагат от 1 януари 2015 г. Съответните органи следва да прилагат насоките, като ги включат в надзорните си процедури в срок от шест месеца след публикуването им на интернет страницата на ЕБО.
20. Чрез дерогация от точка 16, определените през 2015 г. Д-СЗИ и техните рейтинги следва да се публикуват не по-късно от 1 януари 2016 г.
21. През 2015 и 2016 г. ЕБО и съответните органи следва да оценят задължителните и незадължителните показатели, използвани в настоящите насоки.
22. Настоящите насоки, и по-специално минималната задължителна рамка, включително основния набор от критерии, задължителните показатели, тежестите и праговете както и обхватът на надзорната оценка подлежат на преразглеждане до 30 април 2016 г. Напредъкът, постигнат в международните стандарти, надзорната отчетност и подходите за измерване на системната значимост следва да се вземат предвид, за да се гарантира, че оценъчната методология е подходяща.

Приложение 1 - Задължителни показатели за определяне на рейтинга

Таблица 1

Критерий	Показатели	Тежест
Размер	Общи активи	25.00%
Значимост (включително заменяемост/инфраструктура на финансовата система)	Стойност на местните платежни трансакции	8.33%
	Депозити от частния сектор от вложители в ЕС	8.33%
	Кредити към частния сектор за реципиенти в ЕС	8.33%
Сложност/трансгранична дейност	Стойност на извънборсовите деривати (условна)	8.33%
	Задължения към субекти в други юрисдикции	8.33%
	Вземания от субекти в други юрисдикции	8.33%
Взаимосвързаност	Вътрешни за финансовата система пасиви	8.33%
	Вътрешни за финансовата система активи	8.33%
	Текущ размер на дългови ценни книжа	8.33%

Таблица 2

Показател	Обхват	Определение
Общи активи	в световен мащаб	ОРФО (МСФО или ОСП) - F 01.01, ред 380, колона 010
Стойност на местните платежни	в световен мащаб	Плащанията, направени през отчетната година (с изключение на вътрешногруповите плащания): Този показател се изчислява като стойността на банковите плащания, изпратени чрез всички основни системи за разплащания, на които банката е член. Отчита се общата брутна стойност на всички плащания в брой, изпратени от

Показател	Обхват	Определение
транзакции		<p>съответния субект чрез системи за големи разплащания, и брутната стойност на всички плащания в брой, изпратени чрез банка кореспондент (напр. с използване на кореспондентска или ностро сметка), за отчетната година във всяка посочена валута. Всички плащания, изпратени чрез банка кореспондент, трябва да се отчетат, независимо от начина, по който банката кореспондент действително урежда сделката. Не се включват вътрешногрупови сделки (т.е. сделки, обработени в рамките на групата на съответния субект или между субекти в нея). Ако точните сумарни стойности не са налични, може да бъдат отчетени известни надвишавания на стойностите.</p> <p>Плащанията трябва да се отчетат независимо от целта, местоположението или метода на сетълмент. Това включва, но не се ограничава до, парични плащания, свързани с деривати, сделки за финансиране с ценни книжа и валутни операции. Не се включва стойността на непарични позиции, за които е извършен сетълмент във връзка с тези сделки. Включват се парични плащания, направени от името на отчитания се субект, както и плащания, направени от името на клиенти (включително финансови институции и други търговски клиенти). Не се включват плащанията, извършени чрез платежни системи за малки разплащания.</p> <p>Включват се само изходящи плащания (т.е. изключват се получени плащания). Включва се размерът на плащанията, направени чрез системата CLS. С изключение на плащанията чрез системата CLS, не се нетират изходящи стойности на изходящи плащания на едро, дори ако спрямо сделката е извършен сетълмент на нетна база (т.е. всички плащания на едро, извършени чрез платежни системи за големи разплащания или чрез кореспондент, трябва да се отчетат на брутна база). Плащания на дребно, изпратени чрез платежни системи за големи разплащания или чрез кореспондент, може да се отчетат на нетна база.</p> <p>Стойностите се отчетат в евро, като се използва официалният лихвен процент, посочен на http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/inforeuro_en.cfm (за месечните курсове) или на http://www.ecb.europa.eu/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html (за дневните курсове).</p>
Депозити от частния сектор от вложители в ЕС	Само за ЕС	ОРФО (МСФО или ОСП) → F 20.06, редове 120+130, колона 010, страните от ЕС (z-ос)
Кредити към частния сектор за реципиенти в ЕС	Само за ЕС	ОРФО (МСФО или ОСП) → F 20.04, редове 190+220, колона 010, страните от ЕС (z-ос)
Стойност на извънборсовите деривати (условна)	в световен мащаб	ОРФО (МСФО) → F 10.00, редове 300+310+320, колона 030 + F 11.00, редове 510+520+530, колона 030 ОРФО (ОПСР) → F 10.00, редове 300+310+320, колона 050 + F 11.00, редове 510+520+530, колона 030
Задължения към субекти в други юрисдикции	в световен мащаб	ОРФО (МСФО или ОСП) → F 20.06, редове 010+040+070, колона 010. Всички държави, с изключение на собствената държава (z-ос) Забележка: Изчислената стойност следва да изключва: i) вътрешните за офиса пасиви и ii) пасивите на чуждестранни клонове и дъщерни дружества по отношение на контрагенти в същата приемаща държава
Вземания от субекти в други	в световен мащаб	ОРФО (МСФО или ОСП) → F 20.04, редове 010+040+080+140, колона 010. Всички държави, с изключение на собствената държава (z-ос) Забележка: Изчислената стойност следва да изключва: i) вътрешните за офиса

Показател	Обхват	Определение
юрисдикции		активи и ii) активите на чуждестранни клонове и дъщерни дружества по отношение на контрагенти в същата приемаща държава
Вътрешни за финансовата система пасиви	В СВЕТОВЕН мащаб	ОРФО (МСФО или ОСП) → F 20.06, редове 020+030+050+060+100+110, колона 010. Всички държави (z-oc)
Вътрешни за финансовата система активи	В СВЕТОВЕН мащаб	ОРФО (МСФО или ОСП) → F 20.04, редове 020+030+050+060+110+120+170+180, колона 010. Всички държави (z-oc)
Текущ размер на дългови ценни книжа	В СВЕТОВЕН мащаб	ОРФО (МСФО или ОСП) - F 01.02, редове 050+090+130, колона 010

Приложение 2 – Незадължителни показатели

Незадължителен показател

Общ размер на експозициите към неизпълнение
Общо рисково претеглени активи
Задбалансови позиции
Пазарна капитализация
Общ размер на експозициите към неизпълнение/БВП на държавата членка
Общо активи/БВП на държавата членка
Кредити в частния сектор *
Ипотечни кредити *
Бизнес кредити *
Кредити на дребно *
Депозити на дребно *
Депозити, гарантирани съгласно система за гарантиране на депозити *
Корпоративни депозити *
Всякакви депозити *
Брой клиенти на дребно *
Дял в система за клиринг и сетълмент *
Платежни услуги, предоставяни на участниците на пазара или други *
Активи под попечителство *
Поемане на емисии на облигации *
Поемане на емисии на капитал *
Инвестиции в местни облигации
Брой депозитни сметки – стопанска дейност *
Брой депозитни сметки – на дребно *
Географска разбивка на дейността на банката
Вид клиенти *
Активи от ниво 3
Деривати (страна на активи и/или пасиви)
Стойност на ценни книжа за търгуване или на разположение за продажба (като се отчитат високо ликвидните активи)

Незадължителен показател

Брой дъщерни дружества
Брой чуждестранни дъщерни дружества
Брой активни юрисдикции
Степен на възможност за реструктуриране според оценката на възможността за реструктуриране на институцията
Чуждестранни нетни приходи / общо приходи
Нелихвен доход / общ доход *
Стойност на репо-споразумения
Стойност на обратни репо-споразумения
Потенциално разпространение на проблеми чрез субекти в конгломерат
Потенциално разпространение на проблеми чрез акционери
Потенциално разпространение на проблеми в контекста на репутационен риск
Междубанкови вземания и/или задължения *
Сделки по заемане на ценни книжа
Обеми или стойности на пазарни сделки *
Значимост за институционалната защитна схема (ИЗС), на която субектът е член
Значителна емисия на покрити облигации
Секюритизиран дълг
Предоставени платежни услуги *
Свързаност към и от чуждестранна банкова система
Свързаност към и от чуждестранни небанкови институции
Активи, държани за търгуване

За показателите, отбелязани със *, съответните органи могат да изберат подходящ обхват (държава членка, Европейския съюз, определен регион, в световен мащаб).